

BESLUIT van GS van Utrecht**VERZONDEN 30 AUG 2017**

DATUM	29 augustus 2017	TEAM	VVN-UFL
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2017-1093	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	81BDC1C1	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	25 augustus 2017	FAX	030-2583139
UW NUMMER		E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- voorschriften en beperkingen - meldingsformulieren	ONDERWERP	Ontheffing ruimtelijke ingrepen pleisterplaats Vliegbasis Soesterberg

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag van 25 augustus 2017 van gemeente Soest, om ontheffing in het kader van artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: wet).

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

ontheffing te verlenen van artikel 3.5, eerste lid, van de wet, voor zover dit betreft het doden en/of vangen van de zandhagedis, voor de periode tussen de verzenddatum van dit besluit en 26 augustus 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het realiseren van een pleisterplaats die bestaat uit een horecagelegenheid met terras en natuurlijk speelterrein op de voormalige vliegbasis Soesterberg. De werkzaamheden bestaan uit het verwijderen van beplanting en het aanbrengen van eventuele verharding. Op 28 juni 2017 is reeds een ontheffing met zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2017-0401 afgegeven voor de werkzaamheden in het plangebied voor de soorten hazelworm en komavlinder. In navolging op de eerder verleende ontheffing is er rondom het plangebied een reptielenscherm geplaatst om te voorkomen dat nieuwe individuen (van de hazelworm of andere soorten) het plangebied betreden. Tijdens het uitvoeren van deze maatregelen zijn exemplaren van de zandhagedis in het plangebied aangetroffen. U vraagt daarom met spoed ontheffing van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.5 van de wet voor wat betreft de zandhagedis (*Lacerta agilis*), vanaf de verzenddatum van dit besluit tot 26 augustus 2022. De spoed van de aanvraag is gelegen in het feit dat het nu de juiste periode is om de hazelworm en de zandhagedis weg te vangen.

III. Procedure

De aanvraag is afgehandeld overeenkomstig het bepaalde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Toetsingskader

De zandhagedis is beschermd ingevolge artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep**Motivering****Zandhagedis**

Van de zandhagedis is geen leefgebied vastgesteld binnen het plangebied. Het dichtstbijzijnde leefgebied van de soort ligt op 350 meter afstand van het plangebied. Er zijn enkele zwerfende exemplaren van de soort vastgesteld binnen het plangebied.

Voorafgaand aan de werkzaamheden voor de aanleg van de pleisterplaats wordt de zandhagedis weggevangen. De zandhagedissen worden uit het plangebied weggevangen buiten de kwetsbare periode van de zandhagedis en naar dichtbij gelegen, geschikt leefgebied verplaatst. Het plangebied is reeds afgeschermd met een reptielenscherm, wat voorkomt dat nieuwe individuen het plangebied betreden. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende.

De zandhagedis komt in de provincie Utrecht alleen voor op de Utrechtse Heuvelrug. Op de Heuvelrug komen grotere populaties onder andere voor op de Leusderheide en in de omgeving van de Remmerdense Heide. De zandhagedis is in de afgelopen vijftien jaren zowel landelijk als in de provincie in aantal toegenomen. Op diverse terreinen waar de soort was verdwenen, heeft hij zich opnieuw gevestigd. In 2014 zijn op de vliegbasis bijna 600 zandhagedissen gezien, een sterke toename ten opzichte van 2010 (circa 350 dieren) waargenomen. Op grond van deze gegevens is geconcludeerd dat de zandhagedis op de vliegbasis in aantal vooruit is gegaan¹. Door het nemen van mitigerende maatregelen komt de gunstige staat van instandhouding van de zandhagedis niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Belang van de aanvraag

U heeft ontheffing aangevraagd op grond van het belang 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

De beleving van de cultuurhistorische waarde op deze locatie is zeer groot. De locatie van de pleisterplaats ligt op de grens tussen het dorp Soesterberg en de voormalige vliegbasis Soesterberg. Daarnaast is de locatie direct gelegen aan de historische postroute tussen Utrecht-Amsterdam waarvan de sporen nog zichtbaar zijn. Op de locatie is de Nederlandse luchtvaart ontstaan. Daarom wordt de vliegbasis Soesterberg ook 'De Bakermat' genoemd. De basis mag haar functie als militair vliegveld inmiddels verloren hebben, het luchtvaartverleden is nog steeds duidelijk zichtbaar. Enkele oude militaire gebouwen, vliegtoren, startbaan en het Nationaal Militair Museum houden het militaire karakter van het gebied in stand. Omdat Soesterberg en de Vliegbasis bij elkaar horen moeten we ervoor zorgen dat beide beter met elkaar worden verbonden. Dit gebeurt letterlijk met de beoogde Pleisterplaats, de inmiddels gerealiseerde overkluizing van de N237 en daarnaast door het plaatsen van relictten uit het vliegverleden in het openbaar gebied. Deze Pleisterplaats heeft hiermee een belangrijke schamierfunctie voor de bezoekers van het park maar ook voor het dorp Soesterberg. De provinciale fietsroute loopt vanuit Zeist door het dorpshart via de Veldmaarschalk Montgomeryweg over de vliegbasis richting Paltz.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het belang voldoende onderbouwd is om doden of vangen van de zandhagedis te rechtvaardigen. De ecologische impact op de soort is, door het nemen van mitigerende maatregelen, minimaal en tijdelijk. De staat van instandhouding van de soort komt door het project niet in gevaar. Het belang gediend met het project mag daarom in deze zwaarder wegen dan het beschermingsbelang van de soort.

Alternatievenafweging

Binnen het totaalplan voor de inrichting van de voormalige vliegbasis is de gekozen locatie van de pleisterplaats de meest logische: naast een belangrijke fietsroute en tevens goed bereikbaar voor gemotoriseerd verkeer, zonder dat veel aan bestaande infrastructuur hoeft te worden aangepast of nieuwe infrastructuur noodzakelijk is. Er zijn geen alternatieven voor de locatie. De locatie van de pleisterplaats is bovendien dicht tegen en deels in de bosstrook die de grens van de voormalige vliegbasis vormt, gepland. Verder van de rand bevindt zich het leefgebied van de veldleeuwerik. Effecten op deze vogelsoort worden hiermee voorkomen. Tot slot komt de pleisterplaats op een plek waar voor een deel betonplaten liggen. Hierdoor wordt zo min mogelijk schade aan de vegetaties toegebracht. Bij de ontwikkeling van de pleisterplaats worden de bestaande bomen, bermen en wallen zoveel mogelijk behouden. Deze bestaande elementen worden ingepast in de inrichting van het speelbos en het natuurlijke spelen. De horeca die hier komt is onder andere geselecteerd op de inpassing van de opstal in de omgeving en het concept. Qua planning wordt rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de aanwezige beschermde diersoorten.

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die zouden leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Gelet op het voorgaande verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden, deze treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

---

¹ ...nog steeds zingen er leeuweriken. Onderzoek naar de natuurwaarden van de voormalige Vliegbasis Soesterberg. Gepubliceerd in februari 2016.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op het moment van bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Van het besluit wordt mededeling gedaan op de website www.officielebekendmakingen.nl

IX. Overleg en informatie

Er kan tevens vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of milieudienst, als u dit nog niet heeft gedaan.

Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Mevr. mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Afdeling Uitvoering Fysieke Leefomgeving

ONTHEFFING

Naar aanleiding van het verzoek van gemeente Soest op 25 augustus 2017, gelet op artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming,

Verlenen Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hierbij aan:

Naam: Gemeente Soest

Adres: Postbus 2000

Postcode en woonplaats: 3760 CA Soest

Ontheffing 81BDC1C1 voor het tijdvak van: verzenddatum besluit tot 26 augustus 2022.

van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.5, eerste lid, van de wet, voor zover dit betreft het doden/vangen van de zandhagedis (*Lacerta agilis*). Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, ligt ter hoogte van de zuidelijke toegang tot de vliegbasis, bij de Veldmaarschalk Montgomeryweg te Soesterberg (bijlage 1 bij dit besluit).

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met provincie Utrecht indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht te sturen.

Specifieke voorschriften

7. U dient, met inachtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in het bij de aanvraag gevoegde document 'Ontheffingsaanvraag Zandhagedis Pleisterplaats Soesterberg Soest, 24 augustus' (bijlage 2 bij dit besluit).
8. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit na te leven. Het ecologisch werkprotocol dient voorafgaand aan de werkzaamheden naar de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (Handhaving-wnb@rudutrecht.nl) te worden gestuurd.
10. Deze ontheffing kan worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.
11. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal drie maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
12. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorschriften is provincie Utrecht, Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht. U kunt ook digitaal contact opnemen met het Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl.

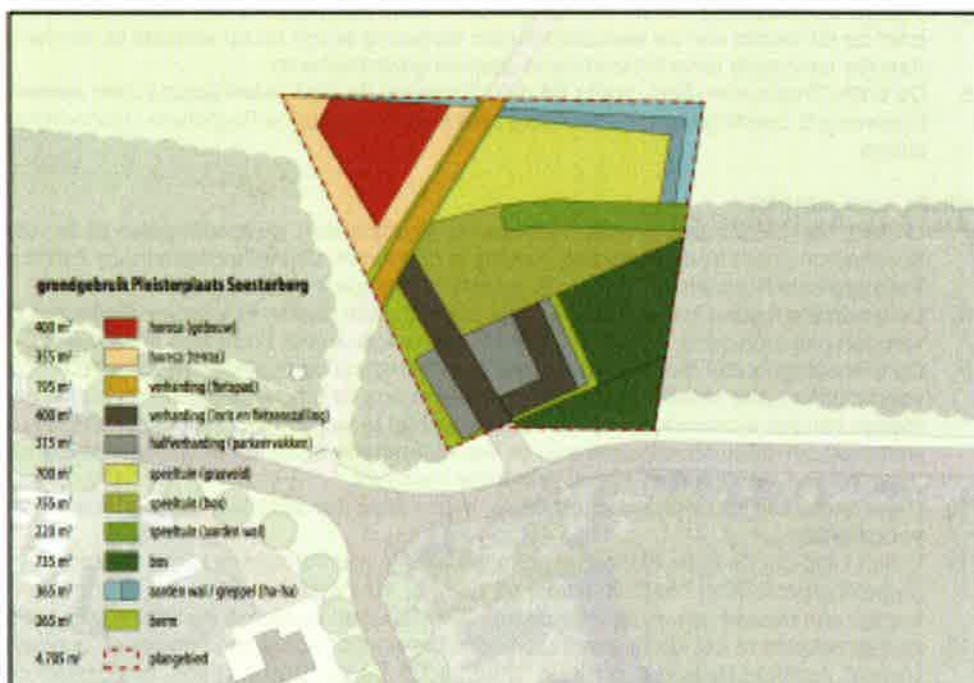
Bijlage I Planlocatie

Waar gaat u dit doen?

De pleisterplaats wordt aangelegd op de voormalige vliegbasis Soesterberg. De toegang tot de pleisterplaats komt nabij de kruising van de Batenburgweg en de Veldmaarschalk Montgomeryweg te Soesterberg. De locaties zijn weergegevens in de figuren 1 en 2.

Figuur 1 Ligging plangebied (rood omlijnd) (ondergrond: Data by OpenStreetMap.org contributors under CC BY-SA 2.0 license).

Figuur 2 De inrichting van de pleisterplaats (bron: Terra Incognita).

Bijlage II

**Ontheffingsaanvraag Zandhagedis Pleisterplaats Soesterberg
Soest, 24 augustus**

- *Waarvoor wordt aangevraagd (verbodsbepaling en soort);*

Ontheffing wordt aangevraagd van de verbodsbepalingen in art. 3.5 van de Wnb (opzettelijk doden en vangen van dieren). Het betreft de zandhagedis, soort van *Beschermingsregime soorten van de Habitatrichtlijn*.

- *Nadere omschrijving van de functie van het plangebied voor de soort en de huidige situatie;*

Op grond van uitgebreid monitoringonderzoek in de periode 2011 – 2013 en in 2016 door Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek mag aangenomen worden dat het plangebied geen functie heeft als leefgebied (voortplantingsplaats- of overwinteringsplaats) voor de zandhagedis. Tijdens dit onderzoek zijn in het plangebied namelijk géén zandhagedissen waargenomen. Populaties van de zandhagedis bevinden zich op meer dan 350 meter afstand van het plangebied (Wansink, 2017). Gezien dit leefgebied op korte afstand van het plangebied, kunnen incidenteel zwervende zandhagedissen in het plangebied aangetroffen worden, zoals op 22 augustus 2017 aan de westzijde van het fietspad Wethouder Lemmenpad.

- *Periode van ontheffing;*

2017-2022.

- *Waar worden ze heen verplaatst, waarom is dit geschikt gebied en hoe zit het met de draagkracht hiervan (zijn er niet al teveel exemplaren van de soort aanwezig) en hoe worden ze gevangen;*

De zandhagedissen worden elders op de voormalige vliegbasis Soesterberg uitgezet, in de omgeving van de Lange Baan zuidoost. Dit leefgebied is geschikt, omdat bij de recente monitoringonderzoeken geen populaties zandhagedissen zijn aangetroffen, ondanks dat geschikt habitat aanwezig is (Wansink, 2017).

In de periode half augustus - half september worden binnen het plangebied de zandhagedissen gevangen en naar ander, maar dichtbij gelegen, bestaand leefgebied verplaatst. Het vangen wordt op verschillende manieren gedaan. 's Ochtends vroeg wanneer de hagedissen nog koud zijn, worden de dieren met de hand gevangen. Daarnaast worden reptielenplaatjes uitgelegd waar zandhagedissen onder kruipen om sneller op te warmen. Dit vergemakkelijkt het vinden van de zandhagedissen. Daarnaast zullen enkele vangpotten worden ingegraven en regelmatig worden gecontroleerd.

Het plangebied is reeds afgeschermd met een reptielenscherm, wat voorkomt dat nieuwe individuen het plangebied betreden.

- *Bevestiging dat het om hetzelfde plangebied en werkzaamheden gaat als de eerdere ontheffing voor de pleisterplaats;*

Voor dezelfde activiteit is eerder een ontheffing aangevraagd, namelijk voor de kommavlinder en hazelworm. Het betreft de ontheffing met zaaknummer: Z-WNB-RI-REG-2017-0401.

- *Voor welk belang wordt aangevraagd met een onderbouwing hiervan (bijvoorbeeld het belang groot openbaar belang in het kader van cultuurhistorische beleving voor recreanten die de pleisterplaats hiervoor nodig hebben);*

De ontheffing wordt aangevraagd in het belang van Wnb art. 3.5.1 (Volksgezondheid of de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale en economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten).

De beleving van de cultuurhistorische waarde op deze locatie is zeer groot. De locatie van de pleisterplaats ligt op de grens tussen het dorp Soesterberg en de voormalige vliegbasis Soesterberg. Daarnaast is de locatie direct gelegen aan de historische postroute tussen Utrecht-Amsterdam waarvan de sporen nog zichtbaar zijn. Natuurlijk is de historische beleving van de voormalige vliegbasis vanuit deze locatie in al zijn glorie geweldig

indrukwekkend. Op deze locatie is namelijk de Nederlandse lichtvaart ontstaan. Daarom wordt de vliegbasis Soesterberg ook 'De Bakermat' genoemd. De basis mag haar functie als militair vliegveld inmiddels verloren hebben, het luchtvaartverleden is nog steeds duidelijk zichtbaar. Enkele oude militaire gebouwen, vliegtoren, startbaan en het stoere gebouw van het Nationaal Militair Museum houden het militaire karakter van het gebied in stand.

Omdat Soesterberg en de Vliegbasis bij elkaar horen moeten we ervoor zorgen dat beide beter met elkaar worden verbonden. Dit gebeurt letterlijk met de beoogde Pleisterplaats, de inmiddels gerealiseerde overkluizing van de N237 en daarnaast door het plaatsen van relictten uit het vliegverleden in het openbaar gebied. Deze Pleisterplaats heeft hiermee een belangrijke scharnierfunctie voor de bezoekers van het park maar ook voor het dorp Soesterberg. De provinciale fietsroute loopt vanuit Zeist door het dorps hart via de Veldmaarschalk Montgomeryweg over de vliegbasis richting Paltz.

- *Reden van spoedbehandeling.*

De mitigerende maatregelen van de eerder verleende ontheffing voor dit project zijn in volle gang. Het plangebied is inmiddels afgezet met reptielenscherm waardoor de zandhagedis direct mee weggevangen kan worden. Tevens zal door snel en deskundig handelen dit seizoen geen vertraging optreden voor de verdere ontwikkeling en inrichting van de pleisterplaats.

Literatuur:

Wansink, D.E.H., 2017. Notitie quick scan beschermde soorten pleisterplaats voormalige vliegbasis Soesterberg. Bureau Waardenburg, Culemborg.

Meldingsformulier start werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2017-1093
- briefnummer: 81BDC1C1
- datum: 29 augustus 2017
- planlocatie: Vliegbasis Soesterberg Veldmaarschalk Montgomeryweg
- ontheffinghouder: Gemeente Soest
  - Contactpersoon: [REDACTED]
  - Telefoonnummer: [REDACTED]

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier ten minste vier weken voordat met de werkzaamheden wordt begonnen, ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaïld naar onderstaand adres.

Gegevens van het werk:

Startdatum werk _____

Mogelijke einddatum werk _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl

Meldingsformulier gereedkomen werkzaamheden ontheffing

Behoort bij beschikking met:

- zaakkenmerk: Z-WNB-RI-REG-2017-1093
- briefnummer: 81BDC1C1
- datum: 29 augustus 2017
- planlocatie: Vliegbasis Soesterberg Veldmaarschalk Montgomeryweg
- ontheffinghouder: Gemeente Soest
  - Contactpersoon: ██████████
  - Telefoonnummer: ██████████

De ontheffinghouder zorgt ervoor dat dit formulier tenminste één week na gereedkomen van de werkzaamheden ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gemaild naar onderstaand adres.

Gegevens van het werk:

Einddatum werk _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen naar:

RUD Utrecht
Team Bodem, Water en Natuur
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Email: info@rudutrecht.nl